

กระบวนการคัดเลือกข่าวโทรทัศน์ : ศึกษาเฉพาะกรณี

สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7

นางสาวพรสุรีย์ ธนะศรีสีบวงศ์

ศูนย์วิทยทรัพยากร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชาการสื่อสารมวลชน

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2535

ISBN 974-579-963-7

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

018345

T15192283

Television News Selection Process : A Case Study of
the BBTV Channel 7

Miss Pornsuree Tanasriserbwong

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts

Department of Mass Communication

Graduate School

Chulalongkorn University

1992

ISBN 974-579-963-7

หัวข้อวิทยานิพนธ์

กระบวนการคัดเลือกข่าวโทรทัศน์ : ศึกษาเฉพาะกรณีสถานี
โทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7

โดย

นางสาวพรสุรีย์ ธนะศรีสีบวงศ์

ภาควิชา

การสื่อสารมวลชน

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย ศิริกายะ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

พร วิภา

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรภักย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

Prasert Suk

.....ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชวัญ เรือน กิติวัฒน์)

รองศาสตราจารย์ ดร. ศิริชัย ศิริกายะ

.....อาจารย์ที่ปรึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร. ศิริชัย ศิริกายะ)

จุมพล รอดคำดี

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ จุมพล รอดคำดี)

คุณหญิง วาสนาสง

.....กรรมการ

(คุณหญิง วาสนาสง)

พรสุรีย์ ธนะศรีสิบวงศ์ : กระบวนการคัดเลือกข่าวโทรทัศน์ : ศึกษาเฉพาะกรณีสถานี
โทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 (TELEVISION NEWS SELECTION PROCESS :
A CASE STUDY OF THE BBTV CHANNEL 7) อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร.ศิริชัย ศิริกาเยะ,
203 หน้า. ISBN 974-579-963-7

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาว่า นักข่าวโทรทัศน์ มีวิธีการทำงานภายใต้แรงกดดัน
และสภาพแวดล้อมที่มีลักษณะเฉพาะตัวได้อย่างไร และเพื่อศึกษาว่านักข่าวมีวิธีการคัดเลือกข่าว
อย่างไร และศึกษาถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อกระบวนการคัดเลือกข่าว โดยผู้วิจัยใช้วิธีการเข้าไป
สังเกตอย่างมีส่วนร่วมพร้อมกับการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก

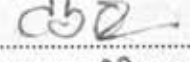
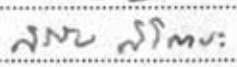
จากการศึกษาพบว่า กระบวนการคัดเลือกข่าวโทรทัศน์มี 5 ขั้นตอนดังนี้คือ

1. ขั้นตอนการเลือกเรื่องที่จะทำเป็นข่าว
2. ขั้นตอนการสื่อข่าว-ทำข่าว
3. ขั้นตอนการติดต่อ-ลงเสียง
4. ขั้นตอนการคัดเลือกและจัดเรียงลำดับความสำคัญของข่าว
5. ขั้นตอนการคัดเลือกเพื่อออกอากาศ

ผลการศึกษาในครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า กระบวนการคัดเลือกข่าวโทรทัศน์นั้นมีความแตกต่างกัน
ไปตามประเภทของข่าว ขึ้นอยู่กับปัจจัยต่าง ๆ ได้แก่ 1. ปัจจัยทางด้านบุคลิกลักษณะเฉพาะตัว
และภูมิหลังของนักข่าว 2. ปัจจัยในเรื่องความกดดันของเวลาและข้อจำกัดของสถานี 3. ปัจจัย
ทางด้านนโยบายและวัตถุประสงค์ของสถานี 4. ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจการแข่งขัน 5. ปัจจัยทาง
ด้านการเมือง, สังคมและวัฒนธรรม 6. ปัจจัยในด้านคุณค่าและธรรมเนียมปฏิบัติที่นักข่าวยึดถือปฏิบัติ
ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ เป็นปัจจัยที่ผันแปรไปตามประเภทของข่าว ในกระบวนการคัดเลือกข่าวโทรทัศน์ใน
แต่ละขั้นตอน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา การสื่อสารมวลชน
สาขาวิชา การสื่อสารมวลชน
ปีการศึกษา 2534

ลายมือชื่อนิติ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

PORNsuree TANASRISERBWONG : TELEVISION NEWS SELECTION PROCESS :
A CASE STUDY OF THE BBTv CHANNEL 7. THESIS ADVISOR :
ASSO. PROF. SIRICHAI SIRIKAYA, Ph.D. 203 PP. ISBN 974-579-963-7.

The purpose of this study is to understand how television journalists work under their particular pressures and circumstances, and how they select the news, and to identify their factors that influence on television news selection process. The methods of data collection are participant observation and depth-interview.

The result of the study is that television news selection process can be divided generally into five steps : 1. news stories selection 2. news reporting 3. news editing 4. news gathering 5. Final decision making for broadcast.

This study also points out that the dynamic factors influence on decision as each news is processed in each step. One type of news selection process is different from the other. It is variable to the types of news and its particular factors. These factors are :
1. personal characteristic and background of journalists
2. time pressure and organizational constraints
3. Organizational Policy and requirements
4. market place or economic factor
5. political, social, cultural factor
6. journalistic values and traditional norms employed in news selection process.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา การสื่อสารมวลชน
สาขาวิชา การสื่อสารมวลชน
ปีการศึกษา 2534

ลายมือชื่อนิสิต ดบ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ดร. สิริชัย
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ ด้วยความกรุณาดูแลเอาใจใส่อย่างดียิ่ง ของ
รศ.ดร.ศิริชัย ศิริกายะ อาจารย์ที่ปรึกษา และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ อันประกอบด้วย
ผศ.ขวัญเรือน กิติวัฒน์, รศ.จุมพล รอดคำดี และคุณพิชัย วาศนาสง ที่กรุณาให้คำปรึกษา
แนะนำต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์ต่อการทำวิทยานิพนธ์ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ
ไว้ ณ ที่นี้

นอกจากนี้ ต้องขอขอบพระคุณ คุณชาติเชื้อ กรรณสูต ผู้อำนวยการสถานีโทรทัศน์
สีทองทัพบกช่อง 7 ที่กรุณาเปิดโอกาสให้ผู้วิจัยเข้าไปศึกษาวิจัยในฝ่ายข่าวได้อย่างเต็มที่ และ
ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ฝ่ายข่าว 7 สีทุกท่านที่กรุณาสละเวลาและให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูล
เป็นอย่างดี

และท้ายสุดนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ดร.เลิศลักษณ์ ส.บุรุษพันธ์ รองอธิการบดี
ฝ่ายบริหาร มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต รวมทั้งคุณพ่อคุณแม่ และเพื่อน ๆ ที่คอยช่วยเหลือและ
เป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดมา จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงลงได้ด้วยดี

พรสุรีย์ ธนะศรีสีบวงค์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ในการวิจัย.....	2
ปัญหาในการวิจัย.....	2
ข้อสันนิษฐานการวิจัย.....	3
ขอบเขตและข้อจำกัดของการวิจัย.....	3
นิยามศัพท์ที่เกี่ยวข้อง.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	5
แนวคิดเรื่องผู้ทรงรอสาร.....	6
ทฤษฎีองค์การ.....	10
ทฤษฎีระบบ.....	13
ทฤษฎีการสร้างความเป็นจริงทางสังคม.....	15
- แนวคิดทางสังคมวิทยาแบบดั้งเดิม.....	16
- แนวคิดสังคมวิทยาเชิงตีความ.....	16
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	17
แนวคิดเรื่องกลยุทธ์การตัดสินใจ.....	21
บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย.....	26
ระเบียบวิธีวิจัย.....	26
- การเตรียมตัวเข้าสู่สนาม.....	26

- การเข้าสู่สนามการวิจัย.....	27
- การออกจากสนามการวิจัย.....	28
ประชากรในการศึกษา.....	28
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	29
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	29
บทที่ 4 โครงสร้างและระบบการทำงานของฝ่ายข่าว	
สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7	31
ประวัติความเป็นมาของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7	31
โครงสร้างการบริหารงานของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7..	41
เป้าหมายและนโยบายของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7.....	42
ประวัติความเป็นมาของฝ่ายข่าว 7 สี.....	43
นโยบายของฝ่ายข่าว 7 สี.....	47
โครงสร้างการบริหารงานของฝ่ายข่าว 7 สี.....	49
ระบบการบริหารงานของฝ่ายข่าว	
สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7.....	67
ฝ่ายข่าวกับผลงานที่ผ่านมา.....	71
บทที่ 5 กระบวนการคัดเลือกข่าวเพื่อออกอากาศประจำวัน.....	74
กระบวนการคัดเลือกข่าว โทรทัศน์.....	74
ปัจจัยการเลือกเรื่องที่จะทำเป็นข่าว.....	76
เกณฑ์ในการตัดสินใจคัดเลือกข่าวทั่ว ๆ ไป.....	78
ข่าวภาค 19.30 น. หรือข่าวทุ่มครึ่ง.....	83
ข่าวภาค 20.00 น. หรือข่าวสองทุ่ม.....	84
กระบวนการคัดเลือก"ข่าวดาว".....	85
กระบวนการคัดเลือกข่าว "ภาษีมูลค่าเพิ่ม".....	91
กระบวนการคัดเลือกคอลัมน์ "กสท.ย่อโลก".....	93

บทที่	หน้า
กระบวนการคัดเลือกคอลัมน์ "องค์การโทรศัพท์".....	95
กระบวนการคัดเลือกคอลัมน์ "ข่าวพัฒนาบ้านเมือง".....	97
กระบวนการคัดเลือกคอลัมน์ "จดหมายเหตุกรุงศรี".....	102
กระบวนการคัดเลือกคอลัมน์ "วันนี้วันพระ".....	105
กระบวนการคัดเลือกข่าวในพระราชสำนัก.....	106
กระบวนการคัดเลือกคอลัมน์ "คนไทยวันนี้".....	117
กระบวนการคัดเลือกคอลัมน์ "ข่าวสังคมธุรกิจ".....	120
กระบวนการคัดเลือกข่าวทหาร.....	126
กระบวนการคัดเลือกข่าวต่างประเทศ.....	137
กระบวนการคัดเลือกข่าวกีฬา.....	149
บทที่ 6 สรุปผล และข้อเสนอแนะ.....	161
บรรณานุกรม.....	173
ภาคผนวก.....	179
ประวัติผู้เขียน.....	203

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย